

פרשת ויקהל פקודי תש"פ – למה היהדות עושה עניין מבגדים?

1. **שמות לט,א:** ומן התכלת והארגמן ותולעת השני עשו בגדי שרד לשרת בקדש ויעשו את בגדי הקדש אשר לאהרן כאשר צוה ה' את משה.

רמב"ן כח,ב: שיהיה נכבד ומפואר במלבושים נכבדים ומפוארים ... כי אלה הבגדים לבושי מלכות הן כדמותן ילבושו המלכים בזמן התורה ... וכן הדרך במעיל וכותנת וכתוב (שמואל ב יג,יח לגבי תמר בצאתה מחדרו של אמנון): 'ועליה כתונת פסים כי כן תלבשנה בנות המלך הבתולות מעילים' ... והמצנפת ידועה גם היום למלכים ולשרים ... והציץ נזר המלכים הוא, וכתוב 'ומרדכי יצא מלפני המלך בלבוש מלכות תכלת וחור ועטרת זהב גדולה ותכריך בוץ וארגמן', והתכריך הוא המעיל שייטעטץ בו.

שמות כח,ג: ואתה תדבר אל כל חכמי לב אשר מילאתיו רוח חכמה ועשו את בגדי אהרן לקדשו לכהנו **לי – רש"י:** לקדשו לכהנו לי – לקדשו, **להכניסו בכהונה על ידי הבגדים** ... 'ולמלא במ את ידם' – על ידי הבגדים הוא מתלבש בכהונה גדולה. **שם כח, מג:** והיו על אהרן ועל בניו בבואם אל אוהל מועד ... לשרת בקודש ולא ישאו עוון ומתו – **רש"י:** 'ומתו' – למדת שהמשמש מחוסר בגדים חייב מיתה. **זבחים יז,א:** בזמן שבגדים עליהם - כהונתם עליהם, אין בגדיהם עליהם – אין כהונתם עליהם.

שולחן ערוך אדמו"ר הזקן סעיף ב: מדת הצניעות שיבח הכתוב במקומות רבות וחכמים צוו בה לכל אדם להיות צנוע בכל אורחותיו ולא להתנהג בפריצות אפילו שלא בפני הבריות אלא בינו לבין עצמו ... ואפילו כשהוא יחידי בלילה ובחדרי חדרים צריך לנהוג בצניעות ובושת לפני הקב"ה אשר מלוא כל הארץ כבודו ... ולכן לא יגלה את בשרו ואפילו מעט כל מה שדרכו להיות מכוסה בבגדים לעולם. ואפילו כשישן על מיטתו בלילה יכסה כל בשרו בסדין. ואפילו כשנכנס לבית הכסא לעשות צרכיו שצריך לגלות בשרו לא יגלה רק כמה שצריך לבד ולא יותר על הצורך אפילו מעט. **שם סימן צח:** התפלה היא במקום קרבן ולכן צריך ליזהר שתהא דוגמת הקרבן ... וראוי שיהיה לו מלבושים נאים מיוחדים לתפלה כמו בגדי כהונה, אלא שאין כל אדם יכול לבזבז על זה ומכל מקום טוב שיהיו לו מכנסיים מיוחדים לתפלה משום נקיות.

3. **ישעיה כד,טז:** ובגד בוגדים בגדו.

בראשית כז,כז: וירח את ריח בגדיו ויברכהו – **סנהדרין לז:** אמר רבי זירא אל תקרי **בגדיו** אלא **בוגדיו** [שאפילו בבוגדיו יש ריח טוב וראויים לברכה]. בשכנותו של רבי זירא היו גרים בריונים והיה מקרב אותם כדי שיחזרו בתשובה. והיו החכמים מקפידים עליו שהיה מקרבם. כשמת רבי זירא אמרו אותם בריונים, עד עכשיו היה רבי זירא מתפלל עלינו ועכשיו מי מתפלל? הרהרו בליבם ושבו בתשובה.

4. **שבת קיג,ב:** 'ותחת כבודו, יקד יקוד כיקוד אש' (ישעיה י) - אמר רבי יוחנן: ותחת כבודו ולא כבודו יישרף [היינו שגופו שתחת בגדיו יישרף]. כי רבי יוחנן לטעמיה שהיה קורא **לבגדיו** – **'מכבדיו'**. **שולחן ערוך רבנו הזקן רסב,ג:** חייב כל אדם להשתדל שיהיו לו בגדים נאים לשבת שצריך לכבד השבת בכסות נקיה... ובדברי נביאים נאמר 'וכבדתו מעשות דרכיך' ודרשו חכמים 'וכבדתו' - שלא יהא מלבושך של שבת כמלבושך של חול' ... שהמלבוש נקרא כבוד שהוא מכבד את האדם **כשבא למקום שאין מכירים אותו וראים אותו לבוש בגדי חמודות אזי הם מכבדים אותו**.

שיחת יום שמחת תורת תש"ל: לדאבוננו נעשתה באמריקה פרצה גדולה בעניין הלבושים ולכן יש להסביר להן שהנהגה באופן של היפך הצניעות מורה על פחיתות הכי גדולה: היא כאילו אומרת שהדרך היחידה שתמצא חן בעיני הבחור היא – לא על ידי שכל ולא על ידי רגש – אלא דווקא עי"ז שתגלה טפח שצריך להיות מכוסה. בהנהגה כזו היא נושאת שלט ומודיעה ברבים שאין לה מעלות של בן אדם: לא שכל ולא רגש ולא שאר מעלות אנושיות והמעלה היחידה שיש לה שהיא מגלה טפח.

5. **ספר החינוך צט:** השליח המכפר צריך להתפיס כל מחשבותיו וכוונתו אל העבודה, ולכן ראוי ללבוש בגדים מיוחדים שכאשר יסתכל בכל מקום בגופו יהיה נזכר ומתעורר בליבו לפני מי עובד.

תורת מנחם תשכ"א/351: עיקר העבודה בזמן הזה היא בעניין הלבושים דמחשבה, דיבור ומעשה בלבד ולא בבירור המידות עצמם וכל שכן לא בבירור המוחין שזה יהיה רק לעתיד לבוא ... ומכל מקום נעשה על ידי הלבושים עניין היופי בכוחות הפנימיים, מדות ומוחין.